

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘΜ. ¹ 356/V/2007
Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα Συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου, του κτηρίου των Γραφείων της (Κότσικα 1Α & Πατησίων), την 10^η Μαΐου 2007, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Μέλη: Αριστομένης Κομισόπουλος,

Φαίδων Στράτος,

Βασίλειος Πατσουράτης, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Γαρυφαλιάς Αθανασίου,

Κυριάκος Μακαρώνας, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Χρήστου Ιωάννου,

Ευθύμιος Πουρναράκης, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Απόστολου Ρεφενέ,

Δημήτριος Γιαννέλης,

Ελίζα Αλεξανδρίδου, και

Αθανάσιος Στεφόπουλος, λόγω κωλύματος του τακτικού μέλους Γεωργίας Μπεχρή-Κεχαγιόγλου

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά αυτών μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού (εφεξής Ε.Α.), αν και προκληθέντα, δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση, λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Όλγα-Ανίτα Ραφτοπούλου, λόγω κωλύματος της τακτικής Γραμματέως Αικατερίνης Τριβέλη.

Θέμα της συνεδρίασης ήταν η λήψη απόφασης επί του ελέγχου για τη διαπίστωση τυχόν **καθυστέρησης συμμόρφωσης** της εταιρίας **ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε.** με την με αριθ. 145/Π/2000 Απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, κατόπιν της με αριθ. ημ. πρωτ. 2362/17.07.2002 αίτησης των Ε. Σπεντζάρη και Φ. Σπεντζάρη.

Στη συνεδρίαση της 10^{ης} Μαΐου 2007 είχε νομίμως κλητευθεί και παρίστατο η εταιρεία ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. (εφεξής ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ), δια των πληρεξουσίων δικηγόρων της Νικόλαο Γεωργακόπουλο και Βασίλειο Αντωνόπουλο.

Οι αιτούντες κ.κ. Ευστάθιος Σπεντζάρης και Φωτεινή Σπεντζάρη, αν και νομίμως κλητευθέντες, δεν παρίσταντο στη συζήτηση, λόγω μη κατάθεσης υπομνήματος, κατά το άρθρο 11 παρ. 2 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29.12.2006).

¹ Από την παρούσα απόφαση έχουν παραλειφθεί, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ.7 του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 1890/Β'/29.12.2006), τα στοιχεία εκείνα, τα οποία κρίθηκε ότι αποτελούν επιχειρηματικό απόρρητο. Στη θέση των στοιχείων που έχουν παραλειφθεί υπάρχει η ένδειξη [...]. Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

Πριν από την εκφώνηση της εισήγησης από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (εφεξής Γ.Δ.Α.), ζήτησε και έλαβε το λόγο από τον κ. Πρόεδρο της Επιτροπής, ο πληρεξούσιος δικηγόρος της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ κ. Αντωνόπουλος, ο οποίος υπέβαλε ένσταση για τη συμπερίληψη στη με αριθ. πρωτ. 1203/27.2.2007 Εισήγηση της Γ.Δ.Α. ως διαδικού, της Φωτεινής Σπεντζάρη, κόρης του Ε. Σπεντζάρη.

Στη συνέχεια, ο Πρόεδρος της Ε.Α. έδωσε το λόγο στη Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου, Προϊσταμένη της Α' Διεύθυνσης Εφαρμογής της Γ.Δ.Α., η οποία ανέπτυξε συνοπτικά τη με αριθ. πρωτ. 1203/27.2.2007 γραπτή εισήγηση της Γ.Δ.Α. και πρότεινε: «... την επιβολή προστίμου στην εταιρία ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 (εδαφ. ε και στ) και 2 του άρθρου 9, του Ν. 703/77, λόγω μη συμμόρφωσης της εταιρίας ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. με το διατακτικό της Απόφασης 145/Π/2000».

Κατόπιν, οι πληρεξούσιοι δικηγόροι της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ, αφού έλαβαν το λόγο από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, ανέπτυξαν τις απόψεις τους και ζήτησαν την απόρριψη της Εισήγησης της Γ.Δ.Α. και, εν συνεχεία, έδωσαν διευκρινίσεις και απάντησαν σε ερωτήματα τα οποία τους ετέθησαν από τον Πρόεδρο και τα Μέλη της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Στη συνέχεια, εξητήθη από πλευράς της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ η εξέταση μάρτυρος και εξετάσθηκε ενόρκως ως μάρτυρας ο κ. Θεόδωρος Βεσκούκης.

Μετά την ολοκλήρωση της ακροαματικής διαδικασίας και της εξέτασής του μάρτυρος, εξητήθη από την ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ και χορηγήθηκε από τον Πρόεδρο της Ε.Α. προθεσμία έως της 16.5.2007 προκειμένου να υποβληθεί υπόμνημα.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη την 30^η Μαΐου 2007 (ημέρα Τετάρτη και ώρα 15:00), την οποία συνέχισε την 31^η Ιουλίου 2007 (ημέρα Τρίτη και ώρα 15:00) και ολοκλήρωσε την 27^η Σεπτεμβρίου 2007 (ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30) στην ως άνω αίθουσα συνεδριάσεων του 1^{ου} ορόφου του κτηρίου των Γραφείων της, και αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου της κρινόμενης υπόθεσης, την Εισήγηση της Γ.Δ.Α., τις ενστάσεις και απόψεις που υποβλήθηκαν από την καταγγελλομένη, όπως αυτές διατυπώθηκαν στο υπόμνημα που υπέβαλε και που αναπτύχθηκαν και προφορικά,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ :

1. Την 16^η Μαΐου 2000, η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξέδωσε την με αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση επί καταγγελίας η οποία είχε υποβληθεί στην Υπηρεσία από τον χονδρέμπορο τσιγάρων Ε. Σπεντζάρη κατά της εταιρείας ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. για παράβαση του άρθρου 2^α του ν. 703/77, ως ίσχυε και ισχύει, λόγω της αιφνίδιας και αδικαιολόγητης κατά τον καταγγέλλοντα διακοπής της συνεργασίας τους.

Με την ανωτέρω απόφαση η Επιτροπή, διαπίστωσε ότι η συμπεριφορά της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΡΕΛΙΑ συνιστά κατάχρηση της δημιουργηθείσας οικονομικής εξάρτησης του καταγγέλλοντος από αυτήν κατά παράβαση του άρθρου 2^α του ν. 703/77 και έκανε δεκτή την καταγγελία του.

2. Για την ανωτέρω παράβαση η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφάσισε τα εξής:
 - α) Επέβαλε στην ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ πρόστιμο δύο εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών, και
 - β) Υποχρέωσε την ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ να πωλεί και παραδίδει τα προϊόντα καπνού που εισάγει, παράγει και αντιπροσωπεύει στον Ε. Σπεντζάρη, με τους αυτούς όρους που προμηθεύει τους λοιπούς διανομείς του Νομού Ηλείας.
3. Η ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. υπέβαλε αίτηση αναστολής εκτέλεσης της ως άνω με αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης Ε.Α.. Επί της αιτήσεως αυτής εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 114/6-11-2000 απόφαση του Προέδρου του ΔΕΦΑΘ, η οποία απέρριψε την αίτηση. Επίσης, με την υπ' αριθμ. 123/14-4-2000 απόφαση του Προέδρου του ΔΕΦΑΘ απορρίφθηκε ως απαράδεκτη και δεύτερη αίτηση αναστολής εκτέλεσης κατά της υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης Ε.Α..
4. Επί της υπ' αριθμ. 123/14-4-2000 προσφυγής που άσκησε η ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. εκδόθηκε ακολούθως η υπ' αριθμ. 6009/14-12-2001 Απόφαση του ΔΕΦΑΘ, η οποία έκρινε ότι η συμπεριφορά της προσφεύγουσας, εξαιτίας της οποίας περιορίσθηκε η ανταγωνιστική θέση της επιχείρησης Ε. Σπεντζάρη στην αγορά, συνιστά καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης της επιχείρησής του, κατά παράβαση του άρθρου 2^α του ν. 703/77, επικυρώνοντας την Απόφαση της Επιτροπής και επομένως ορθά επιβλήθηκαν σε βάρος της οι προαναφερθείσες υποχρεώσεις. Συναφώς, στην υπ' αριθμ. 6009/2001 Απόφαση του ΔΕΦΑΘ επισημαίνεται ότι η νομιμότητα της υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης Ε.Α. δεν επηρεάζεται από την κατάργηση του άρθρου 2^α του ν. 703/77 με το άρθρο 1 του ν. 2837/2000, γιατί με την συγκεκριμένη απόφαση δεν **επιβλήθηκε σε βάρος της η υποχρέωση να πωλεί τα προϊόντα της στον Ε. Σπεντζάρη στο διηνεκές, αλλά στα πλαίσια της παύσης της παράβασης** του άρθρου 2^α του ν. 703/77, στην οποία υπέπεσε.
5. Ακολούθως, η ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., στις 3-7-2002 κατέθεσε αίτηση (με αριθ. πρωτ. 2159/3.7.2002) ζητώντας από την Επιτροπή την ερμηνεία της με υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης Ε.Α., τη διαπίστωση της ανυπαρξίας αντίθεσης της συμπεριφοράς της όσον αφορά στη συνεργασία της με τον Ε. Σπεντζάρη προς οποιαδήποτε απαγορευτική διάταξη του ν. 703/77 (δεδομένου ότι η διάταξη 2^α του ν. 703/77, βάσει της οποίας εκδόθηκε η Απόφαση Ε.Α., καταργήθηκε με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2837/2000, ΦΕΚ 178/03-8-2000) και να ανακληθεί η παραπάνω απόφαση. Επικουρικά, ζητούσε να μεταρρυθμιστεί η υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α. ως προς το διατακτικό της και να προσδιοριστεί συγκεκριμένος χρόνος μέσα στον οποίο θα είναι υποχρεωμένη η εταιρεία να συμμορφώνεται με τη συγκεκριμένη διάταξη. Στην απάντηση του Προέδρου της Ε.Α. (με αριθ. πρωτ. 155/05-11-2002) γίνεται αναφορά στην υπ' αριθμ. 6009/2001 Απόφαση του ΔΕΦΑΘ, όπου ορίζεται ότι «..... η προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού είναι νόμιμη και πρέπει να απορριφθούν ως αβάσιμοι οι αντίθετοι ισχυρισμοί. Η νομιμότητα δε της απόφασης αυτής δεν επηρεάζεται ... από την κατάργηση του άρθρου 2^α του ν. 703/77 με το άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2837/2000, γιατί με τη συγκεκριμένη απόφαση δεν επιβλήθηκε σε βάρος της η υποχρέωση να πωλεί τα προϊόντα της στον Ε. Σπεντζάρη στο διηνεκές, αλλά στα πλαίσια της παύσης της παράβασης του

άρθρου 2^ο του ν. 703/77, στην οποία υπέπεσε διακόπτοντας τη συνεργασία της με αυτόν, με το συγκεκριμένο τρόπο, σε χρόνο κατά τον οποίο ίσχυε η σχετική διάταξη.» Η απάντηση του Προέδρου της Επιτροπής ολοκληρώνει υπογραμμίζοντας ότι «Από τις κρίσεις δε αυτές με τις οποίες κατάληξε στην απόρριψη της προσφυγής σας και την επικύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της Ε.Α., δημιουργείται δεδικασμένο, που καλύπτει τις προσβαλλόμενες αιτιάσεις σας και δεσμεύει την Ε.Α., η οποία έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται προς το περιεχόμενο της απόφασης από την οποία πηγάζει το δεδικασμένο, το οποίο αντί αληθείας λαμβάνεται».

6. Σύμφωνα με το υπ' αριθ. ημ. πρωτ. 2362/17-7-2002 έγγραφο, οι Ε. Σπεντζάρη και Φ. Σπεντζάρη (κόρη και διάδοχος στην επιχείρηση του Ε. Σπεντζάρη, ο οποίος έχει αποχωρήσει), κατήγγειλαν στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού ότι η ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. αρνείται τη συμμόρφωση με την υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση της Επιτροπής, τουλάχιστον από τη δημοσίευση της εν λόγω Απόφασης, και ζήτησαν τη διαπίστωση της συνεχιζόμενης παράβασης. Επίσης, οι καταγγέλλοντες ζήτησαν να διαταχθεί η καταγγελλόμενη να εκτελέσει την υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α., σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. 6009/2001 Απόφαση του ΔΕφΑθ.

Ειδικότερα οι καταγγέλλοντες ισχυρίστηκαν τα ακόλουθα :

α) Οι παραγγελίες προς εφοδιασμό τσιγάρων της 26-11-2001, της 17-12-2001, της 27-12-2001, της 14-1-2002, της 31-1-2002, της 22-2-2002, της 4-3-2002, της 26-3-2002, της 5-4-2002, της 29-4-2002, της 17-5-2002, της 12-6-2002, της 17-6-2002, της 02-7-2002, 08-07-2002, 15-7-2002, τις οποίες οι καταγγέλλοντες απέστειλαν με τηλεομοιοτυπία στην ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., ουδέποτε εκτελέστηκαν.

β) Η εξώδικος πρόσκληση, δήλωση και διαμαρτυρία με συνημμένη παραγγελία προς εφοδιασμό τσιγάρων της 28-12-2000 προς την ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. του καταγγέλλοντος, η οποία καλεί την καταγγελλόμενη να συμμορφωθεί με την υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α., δεν οδήγησε στην αλλαγή τακτικής εκ μέρους της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., η οποία συνέχιζε να μην εφοδιάζει τον καταγγέλλοντα.

Η άρνηση συμμόρφωσης της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. με την με υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση της Επιτροπής επιβεβαιώνεται και από τα ακόλουθα, τα οποία προσκομίστηκαν από τους καταγγέλλοντες.

γ) Υπεβλήθη αίτηση του καταγγέλλοντος στις 28-12-2000 ενώπιον της Εισαγγελίας Πλημ/κων Καλαμάτας, με την οποία ζήτησε να δοθεί εντολή στην ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. να του χορηγήσει τσιγάρα, όπως ορίζεται στην με αρ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α. Η εν λόγω αίτηση τέθηκε στο αρχείο από τον Εισαγγελία Π. Πούλιο, με τη σημείωση ότι εκλήθη ο εκπρόσωπος της εταιρείας Ανδρέας Καρέλιας και προσελθών ενώπιον τους την 03-01-2001 έγιναν σ' αυτόν συστάσεις προς συμμόρφωση με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης Ε.Α.

δ) Υπεβλήθη αίτηση του καταγγέλλοντος στις 17-6-2002 ενώπιον της Εισαγγελίας Πλημ/κων Καλαμάτας, με την οποία ζήτησε να δοθεί εντολή στην

ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. να του χορηγήσει τσιγάρα, όπως ορίζεται στην με αρ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α. Η εν λόγω αίτηση κοινοποιήθηκε προς το Διοικητή της Αστυνομικής Διεύθυνσης του Νομού Μεσσηνίας, προκειμένου να κληθεί ο αρμόδιος της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. και να δηλώσει εάν εφήρμοσε την Απόφαση. Σύμφωνα με την απαντητική επιστολή της 09-07-2002 από την Αστυνομική Διεύθυνση του Νομού Μεσσηνίας, ο εκπρόσωπος της Εταιρείας δήλωσε ότι η Εταιρεία έχει υποβάλει αίτηση στην Ε.Α. για την ερμηνεία της προαναφερθείσας απόφασης και τελεί σε αναμονή της σχετικής απάντησης της Ε.Α., καθώς η διάταξη για την παράβαση, με την οποία γίνεται η καταγγελία, έχει καταργηθεί.

- 7. Σε ό,τι αφορά στη συμμόρφωση της εταιρείας ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. με το διατακτικό της με υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού το άρθρο 9 παρ. 3 του ν.703/77 όπως ισχύει προβλέπει ότι «οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων υποχρεούνται μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη γνωστοποίηση της απόφασης να ενημερώνουν τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τις ενέργειες, στις οποίες προέβησαν ή πρόκειται να προβούν για την παύση της παράβασης. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν οι επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων, όταν πρόκειται για συμμόρφωση προς δικαστική απόφαση που εκδόθηκε μετά από προσφυγή κατά απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.»**

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., στις 3-7-2002 κατέθεσε αίτηση (με αρ. πρωτ. 2159/03-07-2002) ζητώντας από την Επιτροπή την ερμηνεία της με αρ. 145/Π/2000 Απόφασης Ε.Α., κλπ. Αυτή ήταν και η μοναδική μορφή επικοινωνίας, που επιδίωξε η ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης της Ε.Α. και της υπ' αριθμ. 6009/2001 Απόφασης του ΔΕφΑθ, και παρά το γεγονός ότι οι σχετικές αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης της Απόφασης 145/Π/2000 είχαν απορριφθεί.

Πέραν της ανωτέρω επιστολής, η οποία δεν αποδεικνύει τη συμμόρφωση της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. με την Απόφαση 145/Π/2000 της Ε.Α. η καθ' ης δεν προσκόμισε στοιχεία προς την Επιτροπή με τα οποία να αποδεικνύει τη συμμόρφωσή της.

Περαιτέρω, ενώ είχε λάβει γνώση των καταγγελιών που εκκρεμούσαν εις βάρος της, η εταιρεία δεν προσκόμισε στοιχεία που θα αποδείκνυαν τις ενέργειες για συμμόρφωσή της τόσο με την υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α. όσο και με την υπ' αριθμ. 6009/2001 Απόφαση του ΔΕφΑθ.

- 8. Σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 3 του ν. 703/77 (όπως ισχύει) τελευταίο εδάφιο, η ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. όφειλε επίσης να ενημερώσει τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ανταγωνισμού για τις ενέργειες στις οποίες είχε ήδη προβεί ή επρόκειτο να προβεί για την παύση της παράβασης σε σχέση με τη συμμόρφωση και με την υπ' αριθμ. 6009/2001 Απόφαση του ΔΕφΑθ, που εκδόθηκε μετά από προσφυγή κατά της Απόφασης της Ε.Α. 145/Π/2000. Αντίθετα και μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης δεν υπήρξε καμία ενημέρωση από την εταιρεία προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού.**

9. Έλεγχος Συμμόρφωσης με την Απόφαση 145/Π/2000

α) Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση της Ε.Α. ελέγχθηκε η συνδρομή των προϋποθέσεων για την υπαγωγή στην απαγόρευση του άρθρου 2α του Ν. 703/77, με την έννοια της αιφνίδιας και αδικαιολόγητης διακοπής μακροχρόνιων εμπορικών σχέσεων, δηλαδή:

Ὡ Να υπάρχει σχέση οικονομικής εξάρτησης μιας επιχείρησης από άλλη ή άλλες επιχειρήσεις, από τις οποίες προμηθεύεται ένα ορισμένο είδος προϊόντων ή υπηρεσιών.

Ὡ Η επιχείρηση αυτή να μην διαθέτει ισοδύναμη εναλλακτική λύση, με την έννοια ότι δεν προσφέρονται καθόλου τέτοιες λύσεις ή οι προσφερόμενες συνδέονται με σοβαρά μειονεκτήματα, δηλαδή δεν μπορεί να προμηθεύεται τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες από άλλη πηγή ή εάν μπορεί, όχι με τους ίδιους αλλά με δυσμενέστερους όρους, που θα έχουν ως αποτέλεσμα την περιέλευση της εξαρτώμενης επιχείρησης σε δυσμενή έναντι των ανταγωνιστών της θέση αφού μειώνεται σημαντικά η ικανότητά της να ανταπεξέλθει στον ελεύθερο ανταγωνισμό, πράγμα που μπορεί να οδηγήσει ακόμη και σε αδυναμία να συνεχίσει τη λειτουργία της.

Ὡ Η επιχείρηση από την οποία εξαρτώνται οι άλλες, να προβαίνει σε καταχρηστική εκμετάλλευση της εν λόγω εξάρτησης, δηλαδή να εκμεταλλεύεται την ισχύ, που της δίνει η αδυναμία της εξαρτημένης, να μην διαθέτει άλλη ισοδύναμη εναλλακτική λύση, σύμφωνα με τα πιο πάνω, με μέσα και πρακτικές που έχουν ως τελικό αποτέλεσμα να βλάψουν την ανταγωνιστικότητα της τελευταίας.

Παράλληλα, επισημάνθηκε η έλλειψη εναλλακτικής λύσης προμήθειας των προϊόντων της ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., καθώς ο καταγγέλλων κατά το χρονικό διάστημα της διακοπής της συνεργασίας τους, προσπάθησε να προμηθευτεί τα προϊόντα της καταγγελλόμενης από το υποκατάστημα της Πάτρας και από άλλους διανομείς, αλλά συνάντησε την άρνησή τους. Επειδή δε, τα εν λόγω προϊόντα έχουν μεγάλη ζήτηση στην περιοχή του καταγγέλλοντος, η έλλειψή τους από την επιχείρησή του, τον θέτει σε μειονεκτική θέση έναντι των ανταγωνιστών του στην ίδια περιοχή και πιθανολογείται ότι μπορεί άμεσα να κλονίσει σοβαρά την οικονομική κατάσταση του καταγγέλλοντα.

Τέλος, επί τη βάσει των ανωτέρω, διαπιστώθηκε ότι η συμπεριφορά της καταγγελλόμενης συνιστά κατάχρηση της δημιουργηθείσας οικονομικής εξάρτησης του καταγγέλλοντος από αυτήν και άρα πρέπει να γίνει δεκτή η καταγγελία του.

Η ως άνω Απόφαση της Επιτροπής, με το διατακτικό αυτής υποχρεώνει την ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. να πωλεί και παραδίδει τα προϊόντα καπνού που εισάγει, παράγει και αντιπροσωπεύει στον Ε. Σπεντζάρη, με τους αυτούς όρους που προμηθεύει τους λοιπούς διανομείς του Ν. Ηλείας.

β) Παρά το γεγονός ότι το ΔΕΦΑΘ απέρριψε τις αιτήσεις αναστολής εκτέλεσης (υπ' αριθμ. 114/06-11-2000 και 123/14-4-2000 Αποφάσεων των Προέδρων του ΔΕΦΑΘ) της Απόφασης 145/Π/2000 Ε.Α., οι οποίες είχαν υποβληθεί από την ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε., η καταγγελλόμενη συνέχιζε να μην εκτελεί το διατακτικό της ως άνω απόφασης.

Το ΔΕΦΑΘ απέρριψε την προσφυγή που άσκησε η εταιρεία κατά της Απόφασης 145/Π/2000 ΕΑ (υπ' αριθμ. 6009/2001 Απόφαση ΔΕΦΑΘ), επικυρώνοντας την Απόφαση 145/Π/2000 Ε.Α. Η επικύρωση της υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης Ε.Α. από το ΔΕΦΑΘ έγινε με τη διευκρίνιση ότι είναι απαραίτητη η χρονική οριοθέτηση της υποχρέωσης παροχής, ανεξάρτητα από την κατάργηση του άρθρου 2^α του ν. 703/77, εφόσον η παράβαση έγινε σε χρόνο κατά τον οποίο η επίμαχη διάταξη του άρθρου 2^α του ν. 703/77 ήταν σε ισχύ. Συνεπώς, η καταγγελλόμενη όφειλε να εκτελέσει την υπ' αριθ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α. κατά το χρονικό σημείο της έκδοσης και δημοσίευσής της, δηλαδή από την 11-09-2000 (ΦΕΚ 1129 Β'/11-9-2000), ανεξάρτητα από το γεγονός ότι η επίμαχη διάταξη δεν ήταν πλέον σε ισχύ τη χρονική στιγμή της έκδοσης και της δημοσίευσης της Απόφασης της Ε.Α. (Το άρθρο 2^α του ν. 703/77 καταργήθηκε με το ν. 2837/2000, την 03-8-2000, βάσει της ημερομηνίας δημοσίευσής του).

10. Όσον αφορά στη **χρονική οριοθέτηση της υποχρέωσης παροχής**, όπως αυτή τέθηκε από την Απόφαση του ΔΕΦΑΘ, αυτή πρέπει να γίνει λαμβάνοντας υπόψη ένα εύλογο χρονικό διάστημα, κατά το οποίο η καταγγελλόμενη είχε υποχρέωση παροχής προϊόντων καπνού στον Ε. Σπεντζάρη, με παράλληλη αναφορά στην αντίστοιχη απόφαση Ε.Α. Ως εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο θα επέτρεπε την προσαρμογή στα νέα δεδομένα της επιχείρησης του καταγγέλλοντος, θεωρείται το εξάμηνο από τη στιγμή της δημοσίευσης της Απόφασης 145/Π/2000 Ε.Α., δηλαδή από 11-9-2000, ως 11-3-2001 (επιχ. από Αποφάσεις 156, 157, 158/Π/2000, άποψη μειοψηφίας. Βλ. επίσης, άρθρο 8 παρ. 4 π.δ. 219/1991 «Περί αντιπροσώπων σε συμμόρφωση με την Οδηγία 86/653/ΕΟΚ του Συμβουλίου των ΕΚ»).

Όπως όμως προκύπτει από τα ανωτέρω αναφερόμενα έγγραφα, τα οποία προσκομίστηκαν στην Υπηρεσία από τους καταγγέλλοντες, η **ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. ουδέποτε συμμορφώθηκε με το διατακτικό της υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού**, αλλά ενσυνείδητα ακολουθούσε την ανωτέρω περιγραφόμενη πολιτική μη συμμόρφωσης.

11. Σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 703/77 παρ. 1 και 2 :

«1. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αν, μετά από σχετική έρευνα που διεξάγεται είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν καταγγελίας ή αίτησης του Υπουργού Ανάπτυξης, διαπιστώσει παράβαση της παρ. 1 του άρθρου 1 και των άρθρων 2, 2^α και 5 ή των άρθρων 81 και 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, μπορεί με απόφασή της :

α) να υποχρεώνει τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις ή τις ενώσεις επιχειρήσεων να παύσουν την παράβαση και να παραλείπουν αυτή στο μέλλον,

β) να αποδέχεται, εκ μέρους των ενδιαφερόμενων επιχειρήσεων ή ενώσεων επιχειρήσεων, την ανάληψη δεσμεύσεων, με τις οποίες θα παύει η παράβαση, και να καθιστά τις δεσμεύσεις αυτές υποχρεωτικές για τις επιχειρήσεις.

γ) να επιβάλει μέτρα συμπεριφοράς ή διαρθρωτικού χαρακτήρα, τα οποία πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για την παύση της παράβασης και ανάλογα με το είδος και τη βαρύτητα αυτής. Μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα επιτρέπεται να επιβάλλονται μόνον στην περίπτωση που είτε δεν υφίστανται εξίσου αποτελεσματικά μέτρα συμπεριφοράς είτε όλα τα

εξίσου αποτελεσματικά μέτρα συμπεριφοράς είναι ενδεχομένως οχληρότερα από τα μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα,

δ) να απευθύνει συστάσεις σε περίπτωση παράβασης των άρθρων 1, 2 και 2^α, όπως προστίθενται με τον παρόντα νόμο 703/77 και να απειλήσει πρόστιμο ή χρηματική ποινή ή και τα δύο, σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης,

ε) να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο ή η χρηματική ποινή ή και τα δύο, όταν με απόφασή της βεβαιώνεται η συνέχιση ή επανάληψη της παράβασης.

στ) να επιβάλει πρόστιμο στις επιχειρήσεις ή ενώσεις επιχειρήσεων που υπέπεσαν στην παράβαση.

Το κατά την προηγούμενη παράγραφο επιβαλλόμενο ή απειλούμενο πρόστιμο μπορεί να φτάνει μέχρι ποσοστού δεκαπέντε τοις εκατό (15%) των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης της τρέχουσας ή της προηγούμενης παράβασης χρήσης. Για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου πρέπει να λαμβάνονται υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο προβλεπόμενη χρηματική ποινή ανέρχεται μέχρι του ποσού δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για κάθε ημέρα καθυστέρησης συμμόρφωσης προς την απόφαση και από την ημερομηνία που θα ορίσει η απόφαση.»

Επομένως σύμφωνα με την προαναφερθείσα διάταξη του άρθρου 19 παρ. 1 εδ. ε' του ν. 703/77 η Επιτροπή μπορεί με απόφασή της να «απειλήσει πρόστιμο ή χρηματική ποινή και τα δύο σε περίπτωση συνέχισης ή επανάληψης της παράβασης», δηλαδή ουσιαστικά μη συμμόρφωσης της προς σχετική με το θέμα απόφασης της Επιτροπής. Εάν «η συνέχιση ή επανάληψη της παράβασης» βεβαιωθεί, με απόφασή της η Επιτροπή μπορεί «να θεωρήσει ότι κατέπεσε το πρόστιμο ή η χρηματική ποινή και τα δύο» (άρθρο 1 παρ. 1, εδ. ε').

12. Από την ανωτέρω διατύπωση προκύπτει ότι οι κυρώσεις που συνεπάγεται ή μη εκτέλεση της Απόφασης της Ε.Α., πρέπει να προβλέπονται στην εν λόγω απόφαση.
13. Ως εκ τούτου παρότι η Επιτροπή Ανταγωνισμού διαπιστώνει την παραβατική συμπεριφορά της εταιρείας ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. που συνίσταται στη μη εκτέλεση των μέτρων συμπεριφοράς που εμπεριέχει η Απόφαση 145/II/2000 της Ε.Α., αδυνατεί να κάνει χρήση των προαναφερομένων διατάξεων (άρθρο 9 παρ. 1, εδ. δ' και ε') περί επιβολής προστίμου για μη εκτέλεση απόφασης της Ε.Α. ελλείψει σχετικής πρόβλεψης στην επίμαχη απόφαση. Διότι η διακριτική ευχέρεια που ο νομοθέτης παρέχει ρητά στην Επιτροπή να προβλέψει ή όχι στην εκδιδόμενη από αυτήν απόφαση την επιβολή κυρώσεων σε περίπτωση μη εκτέλεσής της από τον καταγγελλόμενο, αποδίδει στην ενδεχόμενη απουσία σχετικής πρόβλεψης, την έννοια της εκπεφρασμένης αρνητικής βούλησης της Επιτροπής να προχωρήσει στη λήψη παρόμοιων μέτρων και όχι της απλής παράλειψης που μπορεί να θεραπευτεί ερμηνευτικά εκ των υστέρων.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού αποφασίζει ότι:

«Η εταιρεία ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. μη συμμορφούμενη προς τα μέτρα συμπεριφοράς που περιλάμβανε η υπ' αριθμ. 145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α., παρέβη την υποχρέωση μη συνέχισης της παράβασης που διαπίστωνε η εν λόγω απόφαση.

Κρίνει ότι η παράλειψη πρόβλεψης στην εν λόγω απόφαση για επιβολή προστίμου χρηματικής ποινής ή και των δύο, σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 εδ. δ' και ε' του ν. 703/77, δεν παρέχει δυνατότητα εκ των υστέρων επιβολής σχετικού προστίμου ή χρηματικής ποινής.

Υπό αυτές τις συνθήκες παρέλκει η εξέταση του εάν και κατά πόσο ο Ε. Σπεντζάρης διατηρούσε το δικαίωμα εκχώρησης της συμβατικής του σχέσης με την καταγγελλόμενη εταιρεία σε οποιοδήποτε τρίτο χωρίς τη συναίνεση της τελευταίας, προκειμένου να εκτιμηθεί η νομιμοποίηση της Φ. Σπεντζάρη να αξιώσει από την εταιρεία ΚΑΠΝΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΡΕΛΙΑ Α.Ε. να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις της έναντι του Ε. Σπεντζάρη, όπως αυτές προσδιορίστηκαν με την υπ' αριθμ.145/Π/2000 Απόφαση Ε.Α.».

Η απόφαση εκδόθηκε την **27^η Σεπτεμβρίου 2007**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην εφημερίδα της Κυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 7 του ισχύοντος Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ Β' 1890/29-12-2006).

Ο Πρόεδρος

Σπυρίδων Ζησιμόπουλος

Η Αναπληρώτρια Γραμματέας

Όλγα-Ανίτα Ραφτοπούλου